

Slovenski gospodar
je vodja s podprtost
med živimi v Mariboru
in poslušnjem na dom
in zemlji. 1. 4.
2. 2.
3. 1.

Mariborskega
gospodarstva v skladu
z Gospodarom. A. Laut se
poslušnja da odgovori.

Nekdanji katal. ne
dovoljno dovoljuje da
takoj živi brez po
seben razumljanja.

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Počasnečni Redki daje
se v tiskarni in pri
gospodu Nevak-u na
velikem trgu po 10 h.

Nekaj je se ne ve
da, neplačani list
se ne sprejema.

Za omanjša se plačuje
od navadne vretice,
če se natiene enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Stev. 30.

V Mariboru, dne 28. julija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Mladenci, pojrite študirat!

Sedaj je doba veselih in prijetnih počitnic. Naši dijaki so se razskopili po vsej domovini, da se odpočijejo od obilnega truda v preteklem šolskem letu ter se dušno in telesno okrepečajo za nadaljnje študije. Ko se bodo vrnili v šole, želimo, da pripeljejo seboj mnogo novih dijakov, mladeničev, ki so dovršili ljudsko šolo. Naš narod krvavo potrebuje delavnih, izobraženih moči. Skoraj v vsakem stanu imamo pomanjkanje: premalo je duhovnikov, premalo je pravnikov za sodniško, notarsko in odvetniško službo, premalo je srednjesolskih profesorjev, premalo zdravnikov, in sčasoma bo posebno občutno pomanjkanje ljudskosolskih učiteljev. Na vsakem polju nam primanjkuje vnetih, delavnih moči. Treba jih je vzgojiti; to se mora kmalu zgoditi, drugače bo naš premil na rod trpel preveliko škodo, kajti le tisti narod ima zagotovljeno boljšo, zlatoto bodočnost, ki ima dovolj vrlih, izobraženih, v vseh strokah sedanje omike izurjenih delavcev. Taki, in sicer v zadostnem številu, so nam tako potrebni, kakor ribi voda, kakor oraču pljug; brez njih je vsak napredok nemogoč. Dandanes le tisti narod kaže velja, ki je povsem izobražen, zato mora imeti odlične sotrudnike, da ga privedejo na tako visoko stopinjo.

Pri nas Slovencih je to, hvala Bogu, prav lahko mogoče, ker je naša mladina zelo nadarjena. Med našim ljudstvom je vse polno talentov, mladeničev, ki imajo izvenredno bister um, čudovit spomin, vsestransko

sposobnost za sleherne študije. Temu mora z največjim priznanjem pritrditi vsak, ki pozna našo mladino, a je imel tudi priložnost mladino drugih narodov opazovati in spoznavati. Ne bila bi torej strašna škoda, ako bi takci talenti ostali zakopani, ako se po viših študijah ne bi postavili takorekoč na svečnik, odkoder bi svetla luč njihovega duha žarno sijala po vsej domovini?! To bi bila grozna nesreča za nje same in obenem pa tudi za narod, kojem bi lahko toliko koristili! Žal! mnogo takih talentov leži res zakopanih; ni se jim dala priložnost, da bi se v srednjih in viših šolah povspeli na vrhunc duševne izobrazbe. To se v bodočnosti ne sme več dogajati. Proč s tesnosrčnostjo, proč z bojanji, da temu ali onemu mladeniku ne bi bilo mogoče študirati! Posebno dva stanova morata v tem oziru skupno in uspešno delovati: to ste vi duhovniki in učitelji! Ako zapazite kakega nadarjenega učenca, za študije dovolj sposobnega, pomožite mu v šole! Prigovarjajte njegovim starišem, naj ga dajo študirat, ako pa njim to nikakor ne bi bilo mogoče, storite nekaj vi v tem oziru, žrtvujte par kronic, vsaj zaradi tega še vam ne bo treba beračit iti! Storili boste neizmerno dobro delo, koristili boste tistem mladeniču, njegovim starišem, da, celemu narodu!

Da se študiranje v gmotnem oziru olajša, so ustavili vrli mladini ljudi različna društva v podporo revnejših dijakov. Silno veliko se je že v ta namen storilo. Vsa čast in slava plemeniti darežljivosti in požrtvovalnosti! Na vsaki srednji šoli so podpora društva, ki razdelijo na stotine učnih knjig med dijake;

vrhu tega so v Mariboru, v Ptaju in Celju dijaške kuhinje, ki prisrbijo dobro in tečno hrano vsaj opoldne ubogim dijakom. Ako je dijak veden in marljiv, se mu ni treba batiti, da bi stradal. Našel bo več blagih podpornikov, kakor je upal. A, kakor rečeno, veden in marljiv mora biti, ako te ni, potem je sploh stokrat boljše, da ne gre študirat; potem naj le ostane doma! Lenuhov in brezvestnežev, potepačev in zgubidanov na srednjih šolah kar nič ne potrebujejo! Jim daje kmalu brco in — slovo.

A vrlih dijakov nam je treba; takih, ki so nas ponos in gotovo poroštvo za boljšo prihodnjost. Takih posljite mnogo, mnogo v šole! Nobena vas ne bi smela biti brez vsaj enega takega dijaka. On naj bi bil veselje cele soseske, čast svojih sorodnikov in uteviljeno upanje za bodoče srečnejše dni!

Politični shod pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Lenarsko »katol. politično društvo« je zadnjo nedeljo s političnim shodom pri Sv. Trojici v Slov. gor. pričelo svoje delovanje zaradi novih volitev za IV. kurijo. Zbral se je na krasnem prostoru pred gostilno Mulečovo v Zgornjih Vrjanah pod košatimi kostanjimi, ki so bili okrašeni z slovenskimi zastavami, lepo število mož iz trojških občin, nekaj narodnjakov je došlo tudi iz trga — med njimi naš vrli in vsega priporočila vredni narodni trgovec Jože Frit. Prisli so tudi Benedičani s pevskim zborom, Antonijevčani in

Listek.

Skoke pri Mariboru.

(Napisal Gabr. Majcen po svojem predavanju v Skokah dne 10. julija 1904, prirejenem po „Zgodovini, društvu“ za Spodnji Štajer.)

Vsek kraj ima svojo zgodovino, nekateri posebno zanimivo. K takim le je šteti tudi Skoke pri Mariboru.

Skoke so vas na Ptajskem polju, 9 km jugovzhodno od Maribora; od hočke telezniške postajalnice se tje dosle v 1/2 uri. Vas šteje danes 26 hiš — izmed njih je kmetskih 13 — tvori z Dobrovčami skupi eno katastralno občino, ki se imenuje po njej, torej Skoke, in spada pod župnijo sliveniško. Prebivavci, ki so seveda Slovenci, pokrivajo tekoče troške največ z živom in svinjerejo, nekaj pa se privrže krompir. Skoke namreč nimajo travnikov, dočim imajo takih sosedne vasi dovolj; vse zemljišče je skoro samo polje, ostalo pa je porastlo z borovjem. Skokljani, kakor se imenujejo, se od sosedov ne razločujejo v ničemur: ne v telesnih in ne v duševnih posebnostih, ne v govorici, ne v nosi, ne v običajih in ne v stavbi hiš. In vendar je zgodovina kraja vsa drugačna od sosednih.

Ko sem pred dobrim mesecem prvokrat stopil na skoska tla, sem vprasal starega

moža, ali ve, odkod ima njih vas čudno ime Skoke. Mož mi to ponosno zatrdi ter začne pripovedevati: »D lgo, dolgo je že od tega, ko sta se bojevala neki višji in pa »gmajnar«, prostak. Zmagal je zadnji ter nasprotnika takorekoč preskočil. Za plačilo, katero si je smel izbrati po prosti volji, si je pa določil to zemljišče, ki je vsled tega dobilo ime Skoke. Ta dogodek je celo zapisan na irhi in sicer z zlatimi črkami, zraven pa tudi namalana roka zmagačeva z mečem. To irho shranjuje posestnik Pesek v Skokah. Ne dvomim, da Vam jo pokaže.«

Ime vasi sicer ni nastalo na tak način, a pripovedka moževa mi je dokaz, da se ljudstvo zanima za izvor imena. In ker je to ime v zvezi z zgodovino Skok, nočem prebivavcem te vasi, ki sem je po svojih pohodih spoznal kot vrle in dobrosrčne rojake, pridržati zgodovine njih kraja, v kolikor mi je doslej bilo mogoče dognati jo.

Naši slovenski prastariši so prišli okoli l. 575 v to pokrajino, ki je bila teda, kako slabo obljudena.

Dobrih 150 let je naš rod bil na zemlji, ki jo je jel krčiti in obdeloval pridno, sam gospodar. Okoli 745 pa so nas Nemci z mečem premagali in prisli smo pod nemško vlado; s tem je zemlja slovenska postala lastnina nemških kraljev in slovenski kmet le delavec

na posestvu drugega.

Nemški kralj Karol (po knjigah Veliki imenovan), ki je vladal od 768 do 814, je slovenski svet dal izmeriti in razkosati v posamezna zemljišča ali »zemlje«. Te niso bile enake velikosti; merila je vsaka toliko, da je mogla dobro prerediti eno družino; torej je bila taka zemlja tem večja, čim nerodovitniji je bil svet. Na Ptajskem polju so merile po 40 do 45 oralov. Če je zemlja bila brez hše, torej pa zna, pusta, se je zvala pušča, s hišo pa kmetija; pušča so potem takem pripadale h kmetijam.

Zemljišče današnjih Skok so nasi prastariši zvali Vodogaj. Danes to ime ni znano nikomur; vendar je popolnoma jasnega pomena. Hosta na južni strani Skok, to je ona proti Dobrovčam, se še danes zove Gaj. Gotovo je ta Gaj v tem času, ko je tukaj bilo le malo ali nič ljudi, bil mnogo večji. Ljudje, ki so prišli sem, so ga nameč veliko izkrčili za polja. Pomen drugega dela besede je torej dognan. Kar se pa tiče vode, moramo pričati, da Gaj danes take, vsaj večje, nima. Ali nekdaj jo je imel, in od tega ni tako dolgo. Stari ljudje še pomnijo, da je Hočka voda, ki zdaj teče na Rogozo in se za vasjo izgubi, tekla čez Skoke, torej skoz Gaj. Tako je naravno, da so naši prastariši temu kraju rekali Vodogaj.

Roprčani v lepem številu. Med zborovalci je bilo mnogo navdušenih mladeničev, domačih in sosednih.

Predsednik politič. društva, kmet Franc Z u p e, iskreno pozdravi zbrane in povdarja, da smo se zbrali pri hiši, v kateri je pred mnogimi leti gospodaril neustrašeni slovenski narodnjak Divjak in v kateri sedaj gospodari vseskozi narodna rodbina Mulečeva. Beneški pevci zapojo krasno pesem, poslanec R o š k a r pa nam začne poročati o svojem delovanju. Pri nastopu je bil viharno pozdravljen.

Slov. poslanci smo stavili mnogo predlogov, a dosegli nismo skoro ničesar. Predlagal sem, naj bi se osnovala slov. kmetijska šola z enoletnim tečajem, pa predlog se je dal še le v pretres dež. odboru. Šolski pouk naj se skrajša. Vpelje se naj sedemletna šola, poletno oproščenje se naj odpravi in sedmo šolsko leto se naj posveti zlasti pouku v kmetijstvu. Na vprašanje pritrdi ves zbor, da se v tem popolnoma soglaša s poslancem. Tiral sem, n j se na mariborski vinarski šoli skrajša pouk od 3 let na 2 leti, ter slovenščina vpelje kot učni jezik, toda dež. glavar grof Attems je odgovoril: »Če fantje izgube eno leto, pa se nemški nauče.« Tako torej, zavojlo nemščine je ta šola v Mariboru! Od nemščine človek ne živi. Nisem prcti nemščini, pa učni jezik naj bi bil slovenski, kot predmet naj bi se učila tudi nemščina.

Dosegli smo vsaj nekaj, IV. kurijo. Pri novih volitvah bo pa treba dela. Nasprotniki bodo delali, delajmo tudi mi, oni nam ne bodo pomagali, ki pravijo, da se kmetu predobro godi. Pomagajmo si sami. Poslužimo se ob ujmah davčnih olajšav, prosimo za obnovitev vinegradov posojil. Naša gospodarska društva naj prosijo podpor: če vsako nemško društvo tako lahko dobi podporo, naj jo dobe tudi naša društva in zadruge. Za Slovenske gorice je obljubljena drevesnica, ki jo tako potrebujemo. Regulacija Pesnice se gotovo izvrši in bo največje koristi za našo živinorejo. Zorman iz trojškega trga pravi na to: Pa travniki bodo pogrešali dosedanje pognojitev, na kar odvrnejo mnogi zborovalci: Se lepo zahvalimo za tako pognojitev, kot je bila letosnja, ko seno ni bilo za drugo nego za kompost. Posestniki močvirnatih travnikov, prosite za kulturnega inženirja. Brezplačno bo pregledal travnike in brezplačno dobite cevi za odpeljavo vode. Slovenski metje pa moramo biti edini, se moramo ljubiti med «boj in podpirati in se združiti v drustva in zadruge: le tako si bomo pomagali. Needinosti je krivo pomanjkanje izobrazbe. Mi moramo biti navdušeni za svoj

materni jezik in za naše pravice, biti moramo pa tudi navdušeni za versko stvar. Brez Boga, brez vere ni in ne bo pravega napredka.

Krasno poročilo so zborovalci navdušeno odobravali in poslancu izrekli najskrnejšo zahvalo. Sedaj so se oglašali kmet za kmetom pri poslancu s svojimi željami in poslane je vedel vsakemu dati dober svet na občno zadovoljnost.

Posestnik F. Ž m a v c od Sv. Roperta je nato zbranim razložil nove volitve za IV. kurijo, ki se bodo vršile dne 20. septembra. Povedal nam je, kdo sme voliti, kako in kje bomo volili in kako se bodo vršile priprave za volitev. Treba je, da gremo vsi voliti, naj se nihče ne izgvarja, in da volimo dobro. Naglašal je, da mora biti naš novi poslanec mož odločnega katoliškega misljenja, s samim narodnjaštvom ne pridemo naprej. Po tem spremnem govoru se je v trenotku razpečalo do 100 iztisov knjižice »Navodilo za volitve v IV. kuriji za deželni zbor štajerski.«

Čebelar J u r a n ī ī je dobro povdarjal važnost novih volitev. Pokažimo, da smo vredni pravic, poslužimo se volitve vsi, da si izboljšamo žalostni položaj. Če vsled nemarnosti prepademo, si bomo nesreče krivi sami. Torej na delo!

Tajnik društva, kaplan G o m i l ř e k, je zborovalce opozarjal na tajnost novih volitev. Ker se bo glasovnica s kandidatom oddala ob volitvi zavita, bodo nove volitve popolnoma svobodne in prenehali bo ostudni pritisk na volilce ob priliki volitev. Naj torej vsak brez strahu odda svoj glas za tistega kandidata, ki ga bo določil zaupni shod in priporočili naši katoliški listi. Razlagal je zbranim, kako grda rana je odpadništvo na slovenskem narodu in kaj storiti, da se podro nemškarska nendarava gnezda. Končno je iskreno pozdravil navzoče mladeniče in jih spodbujal za katoliško-narodno delo.

Mladeniči so se dostojo odzvali na ta pozdrav. Mladenič F. Š t e l c a r od Sv. Antonia v Sloven. gor. vstane in kot udeležnik vseslovenskega mladeničkega shoda na Brezjah primerja v izvrstnem govoru naše kraje s kranjskimi. Tam povsod na prvem mestu slovenski napis — tu pa skoro povsod ali samonemski ali pa nemški na prvem mestu. To kazi tudi Slovenske gorice, ki so tako krasen košček naše domovine. Tako se sami sramotimo. To se mora spremeniti! Povsod slovenske napis! Slovenski napis, slovenski pečati, slovenski uradi naj pričajo, da so tu res Slovenske gorice! Proč z nemškimi napisi! Po napisih bomo spoznavali, kdo je

z nami, kdo proti nam. Imaš nemški napis, naj te pa rede Nemci! Zavedni Slovenci se bomo izogibali takih trgovcev, takih gostiln, takih rokodelcev, kjer naš že od zunaj na prvem mestu pozdravlja nemški napis. Svoji k svojim! Svoj denar dajmo svojim ljudem, ne pa tujcem, ki nas zaničujejo. Na ta način se bodo očistile naše Slovenske gorice vse nemškarske nesnage, doble bodo vseslovensko lice.

Komaj je ponehalo splošno odobravanje umestnih besed n ladega govornika, že se oglaši k besedi drug mladenič in sicer Cyril V r b n j a k od Sv. Benedikta v Slov. gor., tudi udeležnik shoda na Brezjah. V res izbornem govoru vspodbuja zbrane, naj bi ljubili prelep slov. domovino, ki nam jo je dal Bog sam. Ljubezen do domovine je prelepa čednost, ki so jo gojili vsi veliki in slavni narodi in dokler so jo gojili, so bili močni, nepremagljivi. Torej gojimo jo tudi mi Slovenci. Ljubezen do domovine dela prave čudeže, kar nam pojasni iz rimske zgodovine. To ljubezen pa kažimo v dejanju z vernim življenjem in neustrašnim delovanjem za blagor naše domovine. Vedno naj nas vodi prelep geslo: Vse za Boga in domovino, vse, tudi kri naša, ako jo tirja blagor domovine!

Zborovalci so viharno pritrjevali besedam vrlega mladeniča. Tako so se tudi na tem shodu prelep pokazali sadovi mladeničke organizacije. Mladi rod vstaja in to je naše najboljše upanje.

Nato so bile soglasno sprejeti sledede resolucije: 1. Poslancu Roškarju se izreče zaupnica. 2. Tiriamo od slov. ljudskih šol po naših mestih do slovenskega vseučilišča v Ljubljani, ki je ena poglavitnih naših trijatev. 3. Na mariborski sadjerejski šoli se naj vpelje slovenščina kot učni jezik in učenje skrči na dve leti. 4. Vlada naj ustanovi enoletni tečaj za kmetijstvo. 5. Na slovenskem tiriamo slovenskih uradnikov in protestujemo proti prestavljanju naših sinov med Nemce. 6. Porotne sodnije se naj odpravijo. 7. V Ljubljani se naj ustanovi za vse slov. dežele nadsodišče. 8. Tajna, direktna pa tudi jednaka volilna pravica se naj vpelje. 9. Vsi Slovenci se opozarijo, naj se drže gesla: »Svoji k svojim!« 10. Vpelje se naj sedemletna šola brez oproščenja, katere zadnje šolsko leto bo posvečeno pouku v kmetijstvu.

V krasnih besedah se poslanec R o š k a r zahvali za zaupnico. »Vse bom storil za vas, kar je v mojih močeh!« In zborovalci so vstali in navdušeno odobravanje dolgo ni hotelo ponehati. Dasi utrujen od težkega

Nemški kralji so Štajersko dali vladati po vojvodah. In tak vojvoda, namreč Leopold II., ki je vladal samo od 1192 do 1194, je ves Vodogaj podaril Zajčkemu samostanu, ki je bil, ker še le kakih 30 let poprej ustanovljen, take podpore potreben. Zemlja, ki jo je dobil samostan, je merila 7 pušč ali v okroglem številu 300 oralov. Hiše torej na njej ni bilo, porastia pa je bila večjidel z borovjem, vresjem, praprotjo in travo. Samostan je za to zemljišče imel vojvodi dajati desetino.

L. 1528 je pa Zajčki samostan Vodogaj prodal. Bili so časi, ko so Turki po naših krajih ropali, požigali in pustošili in ko je bilo davka za vojsko zoper to nasilno druhal huda mnogo plačevali. Zato je tudi sicer imoviti samostan bil večkrat v denarnih zadrugah. Kupil pa je Vodogaj bogati mariborski meščan in mestni sodnik Krištof Wildenrainer, tisti, ki je l. 1532, ko so Turki pod velikim vojskovodjo sultantom Solimanom II. oblegali Maribor, posadki poveljeval tako izvrstno, da so Turki bili primorani oblego opustiti in, ne da bi bili kaj opravili, iti dalje. Pred par leti je mestni odbor v spomin na taga moža krstil ulico po njem. Wildenrainer je na kupljenem zemljišču dal iz lesa postaviti hišo, hlev in skedenj s parmo. Odslej se to posestvo po listinah imenuje »Wildenrainer-Hof.«

Ali ko je Wildenrainer umrl, je vdova dvor z zemljiščem vred prodala štajerski deželi (1556), ki ga je kupila zato, da je srbskim uskokom ali pribegom mogla dati domovje.

Kdo so bili ti srbski uskoki in kako da jim dežela štajerska priskrbuje domovje?

L. 1356 so Turki stopili z Azijo na evropska tla in že pred l. 1400 je bil ves svet gor do Donave in Save nihov.

Potemtakem so postali neposredni sosedje Hrvatom in Ogrom, ki so v tistem času bivali v dveh samostalnih kraljevinah s skupnim vladarjem. Izmed teh je med nami Slovenci najbolje znan kralj Matjaž, ki je vladal od 1458 do 1490. Severno od Hrvatske in zapadno od Ogrske so pa bile dežele avstrijske, ki so takrat spadale k Nemški državi; tej le pa so kakor Avstriji vladali Habsburžani. L. 1527 sta tudi Hrvatska in Ogrska stopili pod ščit habsburški.

Ker je turško gospodstvo bilo nepopisno grozovito, je mnogo srbskih rodbin ubežalo ali »uskočilo« čez severno mejo v nadi, da najde zavetja v Hrvatski oziroma Ogrski. Slovenijo in Banat so ti srbski »uskoci«, kakor so jih imenovali, sčasoma obljudili tako, da so domačini se med njimi malone izgubili.

Ali turški navali so medtem segali vedno

dalje na sever. Leta 1391 so mohamedovci udarili prvakrat na Hrvatsko, pet let pozneje pa že iz naše slovenske domovine gnali 16000 jetnikov dol v Turčijo in odsihob v hrvatske in naše pokrajine prihajali tako pogosto, da so je poznali ne manj dobro, kakor svoje domače. Prizanesti pa tudi niso misili onim deželam, ki leže se višje proti severu.

Da bi se ti grozoviti navali pravočasno odbili, se je vzlasti po prizadevanju Habsburžanov (začetek pa je menda že storil kralj Matjaž) ustanovila takozvana Vojaška granica. Bila je to ob severni strani turške meje proga zemlje, na kateri so prebivavci imeli biti oboroženi noč in dan in ki je tekla od Senja pri Jadranskem morju ob meji kranjski in štajerski navzgor do Varaždina, od tod med Dravo in Savo dol čez Slavonijo in končala v Banatu. Troske za to Granico so v prvi vrsti morale nositi sosedne dežele kakor Kranjska, Štajerska, Koroška, a tako, da je vsaki izmed njih bil v oskrbovanje odkazan določen del, Štajerski n. pr. pokrajina varazdinska, ki je segala od Save do Drave.

V granici se je vedno rabilo dobrih bojevnikov. Najpogumniše in vzlasti za vohnstvo najporabniše so se pa izkazovali srbski uskoci; čuda so se pripovedovala o njih. Zato so se jih habsburški vladarji pri opera-

tedenskega dela in bolehen, je vendar prišel na shod. Slava našemu vrlemu poslancu!

Končno po dveinpolurnem zborovanju, katero so izbirno pozivljali vrli benedikti pevci s krasnimi pesni, zaključi predsednik Zupe ta važni shod žeče mu trajnih sadov, ki bi se naj posebno pokazali dne 20. septembra, da se trojiška župnija, v kateri je od šest županov samo eden odločno narozen — znčajni Lovro Družovič v Vrjanah — reši sramote, ki jo pokriva radi nemškutarstva in pokaže svoje slovensko lice. Na poziv predsednikov vsi zborovalci navdušeno zaklječo trikratni »živio! sv. Očetu in svitlemu cesarju.

Rusko-japonska vojna.

Glavna ruska moč je sedaj v Ljaolanu. Proti temu mestu prodirajo sedaj vse tri japonske armade. Prva pod generalom Kurokijem na desnem krilu prodira v smeri prelaza Motien, druga v sredini pod generalom Nodzua v smeri od Sinjana čez prelaza Dalin in Cipolin proti Hajčenu in Dašičao, tretja na levem krilu pod generalom Oku prodira od juga ob železnici v smeri proti Dašičao. Prva armada ima okoli 60.000 mož in 156 topov, druga okoli 60.000 mož in 252 topov in tretja okoli 70.000 mož in 264 topov.

Kako močni da so Rusi, se ne ve natanko, ker mora večina v Vzhodno Azijo poslanih vojakov stražiti železnicu. Bržkone pa še niso tako močni kakor Japonci, sicer bi ne zapovedal Kuropatkin, da se naj umaknejo iz svojih dosedanjih stališč v Dašičao. Dosedaj stoe Rusi od Mukdene preko Ljaolana, Hajčena do Dašičao, obrnjeni proti jugovzhodu. Od Dašičao je vojska obrnjena proti jugu in sega do Niučvana.

Port Artur bo iztradan.

Pariz, 21. julija. »New York Herald« poroča, da so Japonci sklenili, da Port Arturja ne bodo naskakovati, ker jih to stane preveč izgub. Mislijo, da ložje pridejo do svojega

cijah zoper Turke posluževali kaj radi, je podpirali in odlikovali, pa tudi novim prvečem četam dovoljevali, nastaniti se v Granici. Tukaj so uskoki večinoma zavzemali višja mesta; bili so navadno vojvode večjih ali manjših čet.

Tako nam zgodovina poroča iz leta 1527 o uskoku Pavlu Bakiću, ki je v vojski cesarja Ferdinanda I. se odlikoval tako, da mu je vladar podaril grajsčino Ogrsko Sobotico. L. 1537 je po drugi listini ta Bakić bil konjiški polkovnik (oberst). Neki uskok Vido je z ozirom na svoje vojne zasluge od štajerskega deželnega zbora dobil priporočilno pismo na Ferdinanda, naj mu ta dovoli podporo 100 gld. Leta 1555 so v varaždinski Granici služili slediči vojvode-uskoki: Ivan Margetić, poveljnik 49 konjikom, s katerimi je imel stražiti v Ludbregu, Radko s 53 vojaki v Topolovcu in Plavec Margetić tudi s 53 vojaki, pa v Koprivnici; tudi v Varaždinu samem je bival neki pribeg Rado. Kot v Slavoniji bivajoči se iz leta 1555 imenujejo malo prej iz Turčije pribegli vojvode: Aleksic, Dojšin in Vukmir, katerih družine štejejo skupaj na 40 duš. To torej le nekoliko primerov.

V Vojaški granici se miru kakor varnosti življenja ni poznalo. Radi tega so nekateri vojvode žeeli svoje družine spraviti na varniša tia in v to svrhu se obrnili do Ferdinanda I. s prošnjo, naj jim v štajerski deželi nakaže bivališča; seveda so se tisti, ki so bili v službi drugih dežel, morali obvezati, da stopijo v krdele Granice varaždinske. Prvi je prosil že imenovani Margetić, njemu so sledili Aleksic, Dojšin, Vukmir in drugi. In res je cesar prosilcem ustregel; Ivanu Margetiću je l. 1552 dal veliko posestvo v Veržeju, druge je naselil pri Ptiju, zopet druge v današnji Seržovici med Fonikvo in Lembergom in tudi Vodogaj ali Wildenrainerjev dvor je ob tej priliki dobil naselnike srbske.

(Dalje sledi.)

namena, ako trdnjavo iztrada. Obležna armada znaša baje 80.000 mož.

Japonski vojaški čevlj.

Japonski vojaki se niso zamogli nikakor privaditi na predpisane čevlje po evropski modi. Tako se je videlo v bitki ob Jalu cele japonske polke korakati bosi brez čevljev, dočim so nosili čevlje zvezane na hrbitu. Tako bo po vojski Mandžurijski pokrita ne samo s trupli, ampak tudi s čevlji brez gospodarjev. Čudno je, da japonska vojna uprava, ki je ta nedostatek že opazila pred 10 leti v kitajsko-japonski vojski, ni odpravila in da ima še v armadi evropske čevlje. Seveda ponos japonskega vladarja ne trpi, da bi njegovi vojaki korakali bosi v vojsko, dasi noge japonskih vojakov radi te naredbe mnogo trpe.

Japonska vojska v Mandžuriji.

P. Mihajlov, poročevalc »Rusi«, ceni vse japonske vojne sile v Mandžuriji na 179.800 mož s 144 topovi. Pred Port Arturjem trdi, da je 59.800 mož z 204 topovi.

Te številke postajajo tem zanimivejše, če pomislimo, da je število vse aktivne armade japonske 193.757 mož, rezerva pa 34.605 mož; torej vsega skupaj 228.362 mož. Če k temu računamo še domobranstvo, katerega je 120.000 mož, dobimo za vse vojne sile japonske število 348.000 mož, h kateremu pride še 10.735 častnikov.

Če primerjamo te številke z armado v Mandžuriji, vidimo, da je Japonska že mobilizirala doslej vse, kar je mogla, ne le aktivne vojake, ampak tudi že reservo. Doma imajo edino le domobranstvo, a tega ne morejo poslati na bojišče, ker ga rabijo za varnost lastnega obrežja.

Če pomislimo, da je Japonska v resnih denarnih stiskah, dalje da je japonsko brodovje poleg izgub in poškodb tudi že jako izrabljeno vsled petmesečne vojske in da so zlasti kotli velikih ladij že komaj rabni, tedaj moramo reči z Mihajlovom, da je čas najboljši zaveznik Rusov, kakor je bil Kuropatkin takoj izpočetka izprevidel.

Bolezni in nedostatki v japonski armadi.

Deževna doba je za Japonce postala tako nevarna in nadležna. Predaleč so od morja, zavrtani v tujo, gorato deželo. Poleg živil jim manjka dry, in zato si ne morejo vreti vode za pičajo. Japonski vojak v Mandžuriji ne sme piti vode, če ni prej zavrela, ker je zastrupljena z legarjevimi bacili. Tem hujši je zdaj, ko je legarjeva voda pronikla v vse studence. Japonci so tudi jako podvrženi dizenteriji, od katere je v kitajski vojski umrl več vojakov, kakor od kitajskega orožja. Dizenterija se je pojavila v Kurokijevi armadi.

Druga japonska bolezen je »beri-beri«, ki obstoji v tem, da otekajo žile na nogah. Za to boleznijo bolehajo vsi narodi, ki se hranijo samo z rižem. Ta bolezen se je v Kurokijevi armadi začela pojavljati že v Koreji.

Dopisi.

Št. Ilj v Slov. gor. Vojska je končana — slovenski Port Artur je začasno zopet padel. Imeli smo občinske volitve, in kaj to pomeni v občinah, ki so v rokah posilinemcev, to bi znali povedati samo mi, ki smo obsojeni pod tako vlado. Kakor znano, zmagali so pri lani 27. avgusta vršeči se volitvi — Slovenci. Seveda to našim vlade željnim Nemcem in nemčurjem ni bilo po volji. Rekurirali so tako dolgo od Poncija do Pilata in zopet nazaj, dokler niso bili uslušani. Res so bile volitve od namestnije ovržene, in sicer samo zato, ker se naš župan ni mogel več prav spominiti, ali so bile volitve postavno določen čas razpisane ali ne; dneva, ko jih je razpisal, namreč ni pristavil. A ves Št. Ilj bi lahko prisegel, da so bile volitve razpisane že dolgo čez določen čas — pa morali smo iti volit. Zanimanje za nove volitve bilo je občeno in naravnost velikansko. Prišli so volit vse

zavedni možje polnoštivilno, kakor še nikdar prej. V tretjem razredu so bili izvoljeni samo naš možje. Volili so vsi, akoravno jim slavna komisija niti na zahtevanje ni hotela prebrati postav v domačem slovenskem jeziku. Odločilen je bil drugi dan. Četudi v drugem razredu ni bilo upanja na zmago, vdeležili so se vendar naši možje volitve; nasprotniki so zmagali letos samo s petimi glasovi večine. Težko smo čakali na izid prvega, odločilnega razreda. Govorilo se je namreč že prej, da bodo slovenska pooblastila kratkomalo zavrnjena. In res se je tako zgodilo. Vsi pošteni Nemci so bili na naši strani, a pomagalo ni nič, ker so nam popolnoma brez vsakega postavnega vzroka zavrgli dvoje pooblastil in so tako kandidati posilinemcev zmagali z enim glasom večine. Slovenci smo seveda takoj odločno protestirali in vložimo tudi priziv in cela stvar se bo najbrže končala pred sodiščem. Če je še kaj pravice v Avstriji, moramo zmagati Slovenci. Da niso prav ravnali, priznali so nasprotniki sami. Nikakor se namreč niso veselili svoje navidezne zmage, ampak klaverji in pobiti so zapustili volšče in še le očka Johan jih je bojda spravil v dobro voljo. Saj je njegova boljša nemška polovica prinesla iz kleti par bokalov najboljšega in tako se je kmalu pomirila očitajoča vest. Tudi vsenemški Sadu ni bil prav dobre volje, ker njegov preveliki trud ni imel tako srčno zaželenega sadu. O tem pa nekaj prihodnjic.

Leskovec pri Ptiju. (Štajerc-kmetski prijatelji.) Slučajno smo zvedeli, da je »Štajerc« bojda našemu kmetijskemu društvu postavil »smrtni spomenik«. Ta duševno onemogla reva si pač drugače ne ve pomagati, kakor da meri po svojem recimo umirajočem kopitu noge, ne samo svoje, kar bi ga, če bi pamet imel, prgnalo do lastne onemoglosti, pač pa tudi druge. Fantek le poglej, da nisi samo na političnem, ampak tudi na gospodarskem polju popolnoma nezrel. Mar ne veš, da ima vsak posestnik, torej tudi naše društvo, pravico, svojo trgovino itd. prodati, ako se mu ponudi lepna prilika? In ti si že marsikaterega, najbolj pa sebe, opetnajstil. Čudna enakopravnost! Če nas, naročnike slavnega »Doma« imenuješ »Fihposovce«, to je za nas čast; vsaj imamo kaj, da si ga naročimo, ti pa? — na tvojo prazno mošnjo? Torej bodi le miren. Tvoj prijatelj, ki se je trudil in od kmeta do kmeta prosačil, naj mu društvo trgovino odda, češ, da je domač človek, — nima »cvenk«, radi tega je pod zgubo kavcije odstopil, in mi smo trgovino zopet odprli, in ta zopet na tvojo žalost cveti in raste. »Kmetski prijatelj! zakaj nisi svojemu prijatelju pomagal? Povedal bi mu, da si gmotni »kriditar«, pa bi bil tvojih limanc prost. Udje »Kmetijskega društva« v Leskovec bodo si pa zapomnili, kako jih je tvoj razširjal med tem časom, ko smo mi trgovino začasno, prestoljno zaprli, napadal, in bodo spoznali, da ti nisi prijatelj kmeta, ampak le zapeljivec, in se bodo društva s tem večim prepričanjem oklenili in ga razširjali. Na zdar! — Mi slovenski Haložani vstajamo — in »kroto« je strah!

Zalec. (Zborovanje družbe sv. Cirila in Metoda.) Dne 4. avgusta t. l. se vrši toletna glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Žalcu. Da si je zbral vodstvo te dične, slavne in velevažne družbe za letošnje zborovanje našo lepo in narodno prebujeno Spodnje Štajersko, to si imamo šteti v posebno čast in vseh štajerskih rodom ljubov dolžnost je, da se v možno največjem številu udeleži tega zborovanja in tako počažemo, da vemo ceniti pomen, katerega si je stavila družba sv. Cirila in Metoda. Zborovanje se vrši v četrtek, to je dan, katerega si pač lahko odtrgajo od doma čč. gg. duhovniki, učitelji, trgovci in tudi drugo cenj. občinstvo.

Zborovanje se vrši v Žalcu, v tem narodno probujenem trgu, v krasni Savinski dolini, kjer bodo sprejeti vsi udeležniki in

izletniki z odprtim, odkritim bratskim slovenskim srcem. Ugodne železniške zveze so prav pripravne za izletnike v Žalec. Tako jutranji vlak iz Ljubljane, kakor oni iz Maribora imata takojšno zvezo z vlakom c. kr. državne železnice Celje—Spod. Dravograd in pridejo gostje ob $\frac{1}{4}$ na 9. uro v jutro v Žalec. Oni udeleženci iz sosedne Koroške, iz slovenjgrške in šaleške okolice ter Gornje Savinske doline pridejo pa z jutranjim vlakom ob 7. ali dopoldanskim ob $\frac{1}{2}$, 11. uri.

Ravnateljstvo c. kr. državne železnice je ta dan izjemoma dovolilo, da vozi osobni vlak št. 1832 (kateri vozi sicer le ob nedeljah) dne 4. avgusta od Celja v Žalec in nazaj in sicer odhaja iz Celja ob 1 uri 53 min. in iz Žalca nazaj v Celje zvečer ob 8 uri 22 min., tako da ima zvezo z osobnima vlakoma v Ljubljano in Maribor.

Te v resnici ugodne vozne razmere in zveze bodo gotovo ugajale slavn. občinstvu, da se v tem obilnejšem stvilu udeleži glavne skupštine sv. Cirila in Metoda v Žalcu. Posebno pa se apelujemo na vse štajerske ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda, da se, če že ne korporativno, vsaj po večji deputaciji udeleže zborovanja. Spored tega zborovanja je že naznanjen po časnikih in po lepakih, spored dneva pa bo sledenči. 1. Pri dohodu udeležnikov z jutranjim vlakom ob $\frac{1}{4}$ na 9. uro, pozdrav na kolodvoru, kjer igra celjska narodna godba in poje društvo »Edinost« iz Žalca. 2. Sprevod do občinske hiše, kjer pozdravi došle goste posebno vodstvo družbe in g. župan žalski. 3. Razchod in zajetek v gostilni Hausenbichler. 4. Ob 10. uri sv. maša v cerkvi sv. Kancijana, kjer poje žalski cerkveni pevski zbor. 5. Od cerkve skupni sprevod z godbo po trgu v goštino g. Fr. Hodnika, v čegar veliki dvorani se vrši glavno društveno zborovanje. 6. Po zborovanju skupen obed v nalašč za to prirejenih prostorih g. Rudolfa Senica. (Kovert za banket brez piščice stane 3 K in se je za istega oglašiti do 2. avg. pri podružnici sv. Cirila in Metoda v Žalcu. Pri banketu igra celjska narodna godba. 7. Po obedu razchod po Žalcu in okolici. 8. Ob 5. uri se prične koncert na vrtu gostine g. Franc Robleka v Žalcu. Pri koncertu sodeluje žalsko pevsko društvo »Edinost« in celjska narodna godba. Mal položi dar domu na oltar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod v Hotinjivasi. Mi opozarjamо še enkrat na važno zborovanje »Sloven. društva«, ki se vrši dne 31. julija 1904 to je prihodnjo nedeljo ob 4. uri popoldne v Primčevi gostilni v Hotinjivasi. Ker so že razpisane volitve za deželni zbor, bo posebno važno predavanje o splošni volilni pravici. Posebno tisti, ki še dozdaj niso imeli volilne pravice za deželni zbor, naj ne pozabijo priti na zborovanje, da bodo zvedeli, kake pravice imajo zdaj. Pa tudi tisti, ki so že poprej imeli volilno pravico, naj zanesljivo pridejo, da bodo zvedeli, kako bodo zanaprej volili, ker se bodo vršile volitve zanaprej čisto drugače kakor dozdaj.

Zaupni shod za mariborski volilni okoliš se bo vršil dne 11. avgusta dopoldne ob 10. uri v Mariboru v mali dvorani. Posvetovalo se bodo o kandidatu za IV. kurijo dežel. zbara v mariborskem volilnem okolišu.

Političen shod pri Sv. Juriju v Sl. gor. se vrši v nedeljo 31. julija ob 3. uri popol. na prostoru pri cerkvi. Nastopi več govornikov. Tako po političnem shodu pa bo tam veselica izobraževaln. društva »Edinost« z govorom, petjem in tamburanjem.

Narodni Jurjevčani, pridite vsi na ta važni dvojni zbor. Jurjevski mladeniči, na svidenje!

Katol. politično društvo za vranski okraj bo zborovalo dne 31. julija ob 3. uri popol. v cerkveni hiši. Govorilo se bo o prihodni deželnozborski volitvi.

Katol. polit. društvo „Sava“ priredi v nedeljo, dne 31. t. m. politično zborovanje v Dobovi pri Brežicah.

S šole. Ljudska šola v Poberžah se je razširila v petrazrednico. Na ljudski šoli v Gornji Polškavi se je ustanovil obrtni tečaj. Nastavljeni so: kot nadučitelj v Svetinjah pri Ormožu učitelj g. Ljud. Šijanc pri Sv. Juriju v Slov. goricah, kot učitelj na ljudski šoli pri Sv. Florijanu pod Bočem pomožni učitelj polit. okraja Celje g. Franc Auernik, kot učitelj na ljudski šoli v Vuhredu pomožni učitelj g. Ivan Robič pri Sv. Križu tik Slatine, kot učiteljica ženskih ročnih del na ljudskih šolah v Muti in Vratah gdč. Olga Kveder v Mariboru. Dovoljenje za ženitev sta dobila gospodična Josipina Štuhec, učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor. in gospod Anton Vogrinec, učitelj istotam.

S pošte. Nova pošta se ustanovi 1. avgusta t. l. v Stopercah, ki bo imela zvezo z Rogatcom. — V Črešnjevcih pri Vojniku se je ustanovil poštni nabiralnik, ki ima vsak torek, četrtek in soboto poštno zvezo s poštnim potom s pošto v Vojniku.

Iz finančne službe. Za nadpaznika sta imenovana paznika Henrik Vogrinec in Jožef Švarc. Prestavljeni sta: nadpaznik Jakob Kirndl od Maribor II. k Maribor I. in Franc Poveden od Maribor I. v Št. Peter.

Poročil se je 20. t. mes. gosp. Srečko Vlachovsky, orož. postajevodja v Tržiču, z gospodično Lizičko Leber iz Št. Pavla pri Preboldu.

Ruše. V Rotenbergu je zgorelo dne 19. t. mes. opoldne poslopje posestnika Mihaela Glaser. Škoda znaša 1500 K, ki je pa za isto svoto zavarovana.

Sv. Areh na Pohorju. Nisi še za kar bodi videl toliko ljudstva pri Sv. Arehu, kot ga je bilo letos 17. t. m. Na Žigertov stolp je prislo božjepotnikov od Sv. Areha bojda nad tisoč. V precej prostorni cerkvi ni bilo pri pozarem sv. opravilu praznega kotička. Toda tudi okoli cerkve, ker notri ni bilo več prostora, je bilo polno ljudstva. Pri tej stiski je neka oseba zgubila molitveno knjigo; kakor kaže, je bil nekdo iz St. Janža na Dr. polju; dotičnik naj se zglaši v župnišču ali kaplaniji v Šmartnu na Pohorju.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 19. jul. je zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Julije Ryzenski. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje in že shranjena krma.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Minuli teden, dne 21. julija smo imeli požar v Sakušku. Začelo je goreti okoli pol 9. ure predpoldne pri posestnici Mariji Kekec. Ogenj se je širil s čudovito hitrostjo ter upepelil celo gospodarsko poslopje, seno, pšenico, katera je še bila na škednju, tudi veliko sadnega drevja, ki je bilo obloženo žlahtnega sadja. Ogenj je zanetil 11 letni Anton Vršč, kakor je orožniku sam obstal. Poslopje je bilo zavarovano za 1000 kron, škoda se pa ceni še enkrat tolika.

Od Kapele pri Radencih. Te dni se je poročil g. Jože Lukovnjak, čevljarski mojster v Radenskem vrhu, z gpc. Matildo Kramberger, hčerkko mizarskega mojstra v Paričjaku. Oba vrla narodnjaka. Bilo obredec! — Ob priliki svoje poroke je g. Lukovnjak med gosti nabral dve kroni za Ciril-Metodovo družbo. Posnemanja vredno.

Šmartno pri Slovenjgradu. Z veseljem lahko poročamo, da je občinski zastop pri svoji seji dne 10. t. m. izvolil enoglasno zaradi zaslug gospoda Antona Čapeka, c. kr. okrajnega glavarja, častnim občanom.

Iz ptujske okolice. V noči od 23. do

24. julija je bil v Hodošah pri ponocenjanju ubit fant Matija Draškovič. Blizu do polnoči je imenovan fant pil žganje v kremi, potem šel ves zdivjan vasovat, in ko je hotel s silo udreti v neko hišo, so ga drugi fantje, ki so prišli na pomoč, z vozno ročico tako pobili, da je kmalu izdihnil. Glejte, nesrečno žganje je spet krivo tega zločinstva! — Pa vprašati moramo slavno občino: po katerih postavah pa se sme točiti do polnoči in še dalje strupena ptujska brozga? Ubogi Poljanci! Kakor strašna povodenj poplavila peklenska brozga celo ptujsko polje in mori ljudem vero, pamet, zdravje in življenje, a nihče se ne gane, da bi se to zlo zmanjšalo, pač pa so krême cele noči odprte in pijančejo surovi in zdivjani ponočnjaki brez kazni do jutra! — Kdaj bo vendar enkrat naše nesrečno ljudstvo sprevideло, da žganje le kapitalistom polni žepe, da je pa za ves okraj največja nesreča! Ali ni že skrajni čas, da se postavno kaj ukrene zoper grdo šnopsarijo, ki peha takoli tisoč in tisoč ljudij v nesrečo?

Iz Rogaške Slatine. Dne 16. julija je bila blagoslovljena nova kapela Sv. Ane, postavljena na takozvanem Ferdinandovem griču. Od zunaj izgleda lično, kakor kakšna gozdna kapela, znotraj pa je vse tako revno, da skoro vsak zabavlja čez štajerski deželnini odbor, da za Boga ni hotel kaj lepšega postaviti. Tudi premala je za večje svečanosti, komaj je prostora za 130 ljudij. — Dne 20. julija je nevarno zbolel 90 letni biskup Strossmayer in je bil dan pozneje previden s sv. zakramenti; a ni ga, hvala Bogu, zadela kap, ampak zbolel je na črevesih; visoki bolnik si je toliko opomogel, da se je oni dan spet štel po parku. Bog jugoslovansko diko hrani še nekaj let!

Volitve za deželni zbor. V celjskem volilnem okolišu kandidira za deželni zbor g. Ferdinand Roš iz Trbovelj.

Žalostne šolske razmere v Celju. Za napredok Slovencev tako »vneta« vlada še dosedaj, vkljub mnogim prošnjam, ni ustanovila javne dekliske šole za celjsko okolico. Slovenske dekllice mesta Celje in celjske okolice so obiskovale zasebno deklisko šolo č. šolskih sester. Imenovana šola, ki ima pravico javnosti in je pod izbornim vodstvom č. šolskih sester, je uspevala vedno jako dobro in je štela v pretečenem šolskem letu šest razredov s približno 500 učenkami; v prvem razredu je bilo nad 100 učenk, ne da bi se vpeljala paralelka k temu razredu. »Katol. podporno društvo«, ki je doslej podpiralo č. šolske sestre in s tem vzdrževalo imenovanje šole, je bilo letos vsled gmotnih razmer prisiljeno, naznaniti kongregaciji č. šolskih sester v Mariboru, da odslej ne more več podpirati č. šolskih sester, ampak da bo le, kolikor mu bo mogoče, skrbelo za razne šolske potrebščine. Ker pa č. šolske sestre ne morejo živeti od zraka, zato so sklenile, da bodo pričetkom šolskega leta 1904/5 vpeljale šolnino za učenke, ki bodo hotele obiskovati njihovo šolo. Revne učenke torej — in teh je blizu 300 — ki ne bodo mogle plačevati šolnine, bodo ostale ali brez vsakega javnega pouka ali pa bodo prisiljene pohajati nemško šolo. — Glej, slovensko ljudstvo, zopet nov dokaz, kako skrbi slavna vlada za izobrazbo tvojih otrok, ker še ti niti potrebnih ljudskih šol ne da.

Trgovski in obrtniški kažipot namerava izdati celjsko obrtniško društvo. V tej knjigi, katera se bo tiskala v več tisoč iztisih, bodo seznamek vseh uradov in naših trgovcev ter obrtnikov, da se vedo odjemalci obrniti na svoje ljudi. Obrtno društvo je začelo razpošiljati v posamezne občine dotične vprašalne pole, katere naj dotični zaupniki pošljajo kolikor mogoče hitro imenovano društvo. Opozarjamо pa vsakogar, naj navede samo v resnici narodne trgovce in obrtnike in naj se ne da od nikake osebnosti vplivati.

Služba uradnega sluge je razpisana do 26. avgusta t. l. pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju.

Iz Šmarskega okraja. V soboto, dne 3. sept. 1904 bode za Šmarski okraj v trgu Šmarje ogledovanje in premiranje goveje živine. Kmetovalci, pozor! krmite in snažite goved, katero mislite razstaviti, prav pridno že sedaj.

Iz moziške okolice. V petek, dne 22. t. m. ob 10. uri je obiskala našo okolico huda nevihta. Vihar je bil strašen. Bučalo in šumelo je po zraku, da je bil človeka kar strah. Mnogo drevja je poskodovanega. Koruzo je vihar vrgel na tla. Pa vse bi se bilo, ko bi ne prišla nesrečna toča, ki je pobila mnogo šip, uničila dosti sadja in naredila mnogo škode na polju. Ubogi kmet!

Iz Polzele. Naša divna Polzela se je v par letih v narodnem življenju mnogo povzdignila ter pokazala kaj se da storiti z združenimi močmi. Na predvečer slovanskih apostolov smo imeli na prijaznem hribcu Vimpergu vkljub slabemu vremenu lep kres, spuščanje raket in pokanje topičev. Dveh prepotrebnih reči pa na Polzeli vendar še manjka: Slovenskega poštnega pečata, kajti dosedaj se še vedno repenči na vseh pismih samo nemški »Heilenstein«. Zares žalostno! 2. Požarne brambe. Možje in fantje polzelski, pokažite vendar svetu, da se tudi v tem oziru ne daste prekositi od sosedov. Večinoma v vsaki fari imajo že po vsaj jedno požarno brambo, zakaj bi je pa na Polzeli ne bilo? Mar ni tu zadosti zavednih mož in fantov? Ustanovite si svojo požarno brambo in sicer s slovenskim poveljem. Na svodenje pri ustanovitvi! — Strela je udarila v kočo Ant. Svetka ter ubila 15 letnega sosedovega sina. Posestnika je strela omamila, dva otroka pa ranila, enega težko. Koča je pogorela.

Iz Konjic. Imeli smo letos veliko upanje, prav blagoslovljene trgatve v naših goricah; a ta veseli up se je nagloma spremenil v veliko žalost. Jela se je nagloma opazovati po vseh vinogradih rja ali peronospera. Perje je postalo rumeno kakor v jeseni, jagode postajajo črne in odpadajo. Odpadajo tudi celi grozdi ali se pa sušijo; le tam pa tam se je kak osmukan grozdek z nekaterimi jagodami. Vinski pridelki, pri nas glavni dohodki, so za letos vničeni. Ker je tudi žita prav malo in še to jako slabo, krompir pa že zdaj gniye v zemlji, se je zares bat, da bodo ubogi ljudje po zimi gladovali in kje bo reven kmet jemal denar za davke in druge potrebe? Vsi od te nezgode prizadeti vinogradniki in kmeti, oglasite po svojih županih pri dotednih oblastih, da vam davek in sicer celi davek od vinogradov odpišejo, pa tudi od drugega prizadetega zemljišča. Zraven pa prosite zdatne podpore iz deželnega zaklada za uime. Očita se nam, da smo prepozno v drugič škropili, ker letošnje leto je jako godno in smo pred lanskim letom za tri tedne naprej, in baje tam, kjer so pravočasno v dragič škropili, ni rja nič škodovala. Če je res ta zamuda vzrok te velike nesreče, bi pač prosili potovalne vinogradne deželne gospode učitelje, naj bi vsako leto dobro na to pazili in nas po časniki posebno v »Slovenskem Gospodarju« pravočasno opozorili, kedaj in kako je treba škropiti.

V Žegru blizu Planine se je ustavila postna oddajalnica za kraje Žeger, Presično, Hrušovje, Košnica in Plešivec. Zveza bode s pošto na Planini in sicer trikrat na teden, to je torek, četrtek in soboto.

Iz Vidma se poroča: V nedeljo, dne 24. t. m. zjutraj je jahal topničarski stotnik Mayer s svojo soprogo na sprehod proti Artičam. Na potu, ki gre tik železniškega tira, ju je došel vlak, katerega sta se konja zelo prestrašila. Stotnik je padel s konja, obvisel z nogo v stremenu in konj ga je vlekel čez kamenje. Nesrečen je si je zlomil nekaj reber in nogo ter si prebil čepinjo. Na potu v bolnico je umrl.

Blizu Sevnice ob Savi je našel dne 16. t. mes. železniški čuvaj na obrežju Save mrtvo truplo 50letnega oženjenega gostilnčarja Janeza Pešec, doma s Kranjskega.

Cerkvene stvari.

Št. Pavel v Sav. dolini. Prav lepa slovesnost se je vršila pretečeno nedeljo, dne 24. t. m. pri podružni cerkvi sv. M. Magdalene na Homu. Blagoslovil se je križ in postavil vrh nove strehe na zvonik. Slavnostni govor in blagosloviljenje je opravil čast. gosp. kaplan Jožef Vodošek. Mojstorsko delo hvali domačega tesarja Mart. Golaušek in Antona Kožič, kleparja v Celju. Vsem dobrotnikom, ki so k temu težavnemu delu pripomogli, tisočkrat »Bog plati!«

Iz Dramelj pri Celju. Leto 1904 je Marijino leto, jubilej, od kar je bilo razglašeno čisto spočetje Matere Božje, v versko resnico; zato se to leto po širnem svetu takoreč skušajo, kako bi mogli verni kristjani za ta velepomenljivi dogodek zadostno proslaviti prečisto Devico. Tudi pri nas smo v ta namen začeli pri farni cerkvi staviti kapelico, katera bo posvečena Materi božji Lurški. Dne 9. julija se je položil temeljni kamen, katerega so blagoslovili naš č. gosp. župnik z prelepm kratkim nagovorom. Ž Bogom smo pričeli, z Bogom nadaljujemo in z Bogom naj se konča. Naj torej Bog blagoslovil naše delo, da se vse srečno dovrši.

Društvena poročila.

Pevska slavnost in veliki zbor predi »Slovensko pevsko društvo v Ptiju« v proslavo svoje dvajsetletnice v nedeljo, dne 7. avgusta 1904 v Mariboru. Vzpored: A. XXI. veliki zbor ob polu 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodn. doma v Mariboru. 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskega preglednikov. 5. Velitev predsednika, odbora, račun. preglednikov. 6. Sprememba pravil. 7. Razni nasveti in predlogi. B. Generalna vaja ob polu 11. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. C. Pevska slavnost v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Začetek ob polu 4. uri popol. 1. a) Dvorak »Sokolski vitežki pohod« in b) Mozart »Figaro«, overture, orkester. 2. P. H. Sattner »Na planine«, mešani zbor z baritonsolo, poje dr. Bela Štuhec. 3. Strauss »Zaklad«, valček, orkester. 4. A. Foerster »Povejte ve planine«, moški zbor. 5. Išček - Korun »Bodi zdrava domovina«, fantazija po Išček-ovi pesni, orkester. 6. H. O. Vogrič »V mraku«, mešani zbor s tenorbaritonsolo, dr. Bela Štuhec. 7. Orlet »Ob jezeru«, mazurka, orkester. 8. D. Janko »Na moru«, moški zbor. 9. H. O. Vogrič »Za vasjo«, trio s sopran, tenor in bariton s spremljevanjem orkestra, gospa Šunko, Iv. Ašič, dr. Bela Štuhec. 10. Kocijančič - Korun »Slovo«, pesem, orkester. 11. E. Adamčič »Nočna pesem«, mešan zbor. 12. Strauss »Noč v Benetkah«, polka, orkester. 13. H. O. Vogrič »Lahko noč«, moški zbor, 14. Orient »Pozor!«, polka hitra. — Pevske točke vodi H. O. Vogrič, kapelnik v Trstu. Sodeluje: »Celjska narodna godba« pod vodstvom Fr. Koruna. Vstopnina za osebo 1 K, za kmete in dijake 50 vin., pevke in pevci so prosti. Vstop je dovoljen p. n. čast. članom, povabljenim in vpeljanim gostom. D. Po koncertu prosta zabava.

Iz Laporja. V »Našem Domu« naznajena ustanovitev izobraževalnega društva v Laporju s petjem in gledališko predstavo se preloži na poznejši čas.

Dijaški knuhinji v Ptiju so v zadnjem četrletju darovali p. n. gg. dobrotniki: dekan Kralj v Zavrču 10, Drevenski Jož., velepos. v Leskovcu 2, kaplan Rožman 10, župnik Ozmeč 50, igralci v Čitalnici po g. Pavliniču 12 kron. Gg. Oschgan, dr. Komljanec, dr. Brumen, Žirovnik, Cilenšek, Štepič mesečno po 2, Toplak, Havelka, Kopić, Pinterič, dr. Štuhec po 1 krono. Vsem p. n. blagim dobrotnikom koncem šolskega leta prisrčni: Bog plati!

Podporno društvo organistov nazznanja, da še ima v zalogi več iztisov (partitur) od »Tantum ergo«, katere so last imenovanega društva. Z ozirom na to, da je

isti dobiček namenjen temu potrebnemu društvu, je želeti, da bi vlč. duhovščina, gg. organisti in slavni pevski zbori pridno naročali to skladbo in tako s tem podpirali to društvo. Cena je 70 v. Naroča se pri Francu Klančnik, organistu v Rečici na Paki (Sav. dolina) ali pa pri g. Karolu Bervarju, mestnemu organistu in vodiji orglarske šole v Celju.

Ustanovna slavnost ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. goricah se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta ob 3 uri popoldne po sledečem vsporedu: I. Ustanovni občni zbor: 1. Pozdrav. 2. »Naprej zastava slave!« igrajo tamburaši. 3. »Na planine«, zl. P. H. Sattner, poje moški zbor. 4. Slavnostni govor, govor deklica. 5. »Pesem slovenskih deklet«, deklamuje deklica. 6. »Venček slov. pesni II.«, poje dekliški zbor. 7. »Oj banovci«, udarajo tamburasi. 8. Pobiranje udnine. 9. »U boj!« poje moški zbor. 10. Volitev odbora. 11. Slučajnosti. Občni zbor se vrši na prostoru pri cerkvi. II. Takoj po občnem zboru bo v šoli predstava krasne Marijine igre »Dve materi«. Stojiče 15 kr., sedež 25 kr. Predstava se priredi v korist družbe sv. Cirila in Metoda. III. Po predstavi pa bo velika narodna veselica na vrtu gostilne Jožeta Horvata s petjem, tamburanjem in žaljivo pešto. Vstopnina prosta. Za vsestransko dobro postrežbo je skrbljeno. Poskrbljeno je, da se vsa slavnost lahko vrši tudi ob neugodnem vremenu. — Sedaj pa na noge, slovenska dekleta župnij: Sv. Benedikt, Sv. Ana, Negova, Sv. Trojica in Sv. Anton v Slov. goricah, v vaših rokah bo vodstvo in delo za družbo Sv. Cirila in Metoda! Dekletom se pridružite narodne žene. Za družbo žrtvujte udinio tudi vi možje in mladeniči. Letni ud plača na leto 2 kroni, podporni ud pa postane, ako daruje vsaj 20 vinarjev. Vsi Slovenci in Slovenke omenjenih župnij pa, za katere je ustanovljena podružnica, in sosedje, ki ljubite slov. deco, katero s svojimi šolami varuje družba sv. Cirila in Metoda pred potušenjem, pridite v nedeljo, 7. avgusta gotovo k Sv. Benediktu, da bo ta slavnost pravi naroden praznik. K najobilnejši udeležbi vabi — Osnovalni odbor.

Odbor slov. akadem. ferij. društva »Gorotan« se je sestavil sledeče: Predsednik phil. Franc Mišič, podpredsednik phil. Franc Kotnik, tajnik abit. Zdravko Mertl, blagajnik abit. Rudolf Ravnik.

Gospodarske drobtinice.

Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini je naslov majhni knjižci, ki jo je spisal tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske g. Frančišek Štupar ter jo je izdala kmetijska družba kot 3. zvezek »Kmetijske knjižnice«. Knjižica je sicer namenjena v prvi vrsti stalnim dražbenim poročevalcem o letini, ki jo dobijo svoječasno brezplačno, a njena vsebina je taka, da mora prav priti vsakemu, ki ne gospodari samo z roko, temveč tudi z glavo. Slovenci nismo dosedaj imeli nobenega spisa, ki bi nadrobno poučeval, kaj se prideluje in kaj se da pridelati na njivah, travnikih itd., zato je ogromna večina naših gospodarjev glede tega tavała popolnoma v temi, in le težko je bilo dobiti pravih podatkov za sestavo letnega poročila o letini. To je vzrok, da se je družba odločila izdati tak spis, ki bo pa tudi vsekemu umnemu gospodaru prav budit, če bo hotel narediti preudarek o svojem gospodarjenju in če bo hotel kaj ukreniti za povzdrogo svojega pridelovanja. Pisatelj ima kot dober poznavalec naših razmer in kot mnogoleten sestavljač poročil o letini najboljšo skušnjo, kako je bilo tak spis sestaviti, zato se mora priznati, da je knjižica spisana zelo poljudno, razumljivo in zanimivo in da je najiskrenejšega priporočila vredna. Knjižica se dobiva pri ces. kr. kmetijski družbi v Ljubljani po 20 vin. s poštnino vred. Najprej steje se knjižica naroča s pismom, ki se mu pridene za 20 vin. pisemskih znamk.

Kažipot do blagostanja sreče in zadowljnosti kmetskega stanu.

(Dalje.)

Kmet v tujini sme računati poleg dobre hrane in pijače še na 400 krov letne plače. Njegova kmetija mu da slabo hrano in hladno vodo za pijačo (kar kaj boljšega pridela, tisto je za druge, tisto mora prodati) in znabititi če okoli 100 krov na leto, kar pa rabijo za obliko in obuvalo. Kolikor družina več zaslubi, gre za obresti dolgov in le zato je mogoče, da se zadolženi kmetije še drže.

Vsakemu, predno se kmetije podstopi, bi moral biti jasno, kakšen stan je kmetski stan. Kmetski stan je najlepši, najboljši izmed vseh stanov, a le kadar ima kmet veselje in razum za svoj poklic, če ima lepo, nezadolženo posestvo in še posebej nekaj sto ali še boljše nekaj tisoč kronic za vodstvo kmetije in za kakšno silo. A kmetski stan je tudi najslabši,

najzadnejši izmed vseh stanov, kadar kmet nima več veselja ne razuma za svoj poklic, kadar je preveč zadolžen. Vsak hlapec je še na boljšem, on dela vsaj za sebe, zadolženi kmet pa se trudi in muči ne za sebe in za svoje, ampak za hranilnico in vse tiste, kateri imajo novce na njegovem posestvu naložene. Vsaki kmet in vsi tisti, kateri so namenjeni kmetje postati, morali bi znati razločevati prometno od resnične vrednosti kmetije. (Konec sledi.)

Stari cesti tombola v prid šolski mladini. Prijatelji šole, pridite!

V Laškem bo v nedeljo, dne 31. t. m. otvoritev gostilne pri § 11, last delniške pivovarne.

Zahvala.

Gasilno društvo v Dragotincih se prisrčno zahvaljuje neimenovanemu dobrotniku za poslanih 20 K.

Listnica uredn. Ljutomer: Brez podpisa — v koš! — G. I. G. v Donavici: Prosimo, poglejte današnji inserat iz Ljutomera! Zdravi! — Breg pri Ptaju: Kakor vidite, smo že od drugod dobili isto poročilo. Hvala! — Središče: Za to številko prepozno. Hvala!

Loterijske številke

Trst 23. julija: 82, 21, 41, 56, 37.

Linc 23. julija: 76, 52, 42, 2, 31.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 426 51-7

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov: Naslov upravnosti. 448 10-7

Novozidana hiša z gospodarskim poslopjem in 986 m² sežnejev polja, 8 let davka prosta, se po ceni proda v Novi vasi št. 164 pri Mariboru. 497 3-3

Lepa, zidana hiša, z več sobami, kletjo, z velikim hlevom in s pristranskim vrtom, je takoj na prodaj v lepem kraju, ob veliki cesti, nekaj minut od lepega trga na Spod. Štajerskem, zraven podružne cerkve, po zelo nizki ceni, po dogovoru in na obroke. V hiši je že bila dobro obiskana prodajalna in gostilna. Zraven spada en oral vinograda, na lepi, solnčni legi, pripravljen za amerikanske nasade, z dobro ohranjenim hramom. Vse to je pripravno za vpokojenega duhovnika, učitelja ali za rokodelca. Naslov pove upravnosti lista. 508 3-3

Novozidana hiša v Studencih št. 162 pri Mariboru se po ceni proda. Tri stanovanja, perilnica, klet in velik vrt za zelenjavo z brajdami. 511 3-3

Lepo posestvo se proda v Studencih št. 94 pri Mariboru s krasnim stanovanjem pod lahkim pogoji. — Janko Čirič, posestnik. 521 3-2

Prodaja okenj in pohištva. Krajni šolski svet v Framu, postaja Rače, prodaja več popolnoma dobrih okenj (okvirji s šipami in žaluzijami vred) visoka hišna vrata, več majhnih vrat, stare strene cevi in razno pohištvo. Kupci se naj pri tamkajšnjem nadučitelju oglašijo. 521 2-2

Hiša s 4 stanovanji, dobrično branjarjo, ¾ oralna njive in sadenosnik, se proda po nizki ceni radi bolezni, blizu šole v Poberžah št. 37 pri Mariboru.

Mala hiša z 2 sobama, kuhinjo, kletjo, ¾ oralna zemljišča, se po ceni proda Lembacherstrasse 167, Maribor. 527 3-2

Velika vila in mala hiša, obe z vrom za zelenjavo in sadenosnikom, vodovod, stanovanja za penzioniste, vila je tudi za gospodo zelo sposobna, se proda. Natrancje pri Antonu Merčun, Maribor, Weinbaugasse 2. 522 3-2

Prodaja hiše. Občina Novacerkev proda svojo hišo v Novicerki h. št. 15. Hiša je tako lepa, enonadstropna in ima za vsako trgovino ali obrt sposobne prostore. Pri hiši je lep vrt in trata. Cena in podrobniški plačilni pogoji se poizvede pri županstvu v Novicerki. 525 3-2

Lepo zidana hiša, lepe brajde in njiva, prav lep sadenosnik, ¾ ure od Maribora blizu cerkve in šole, pripravno za vpokojenca, se prav po ceni proda. Naslov pove upravnosti. 543 3-1

Enonadstropna hiša v Št. Lenartu v Slov. gor. s travniki, njivami, sadenosnikom, vrom za zelenjavo, okoli 4 orale, se proda. Vpraša se pri hiši št. 62. 547 2-1

Društvena naznanila.

Dekliška zveza kmečkega bralnega društva v Jarenini ima v nedeljo, dne 31. t. m. ob pol 6. zvečer na prostoru pri cerkvi veliko Marijino slavnost na čast Brezmadežni. Igre, petje, deklamacija in govor je na vsporedu.

Stara cesta. Prihodnjo nedeljo, dne 31. julija popoldne po 6. uri priredi se v Stanjkovi gostilni na

Nova hiša z grajzlarijo in lepim vrom, 11 let davka prosta, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Radvanjska ulica št. 175, pošta Maribor. 531 3-1

Novozidana hiša v švicarskem slogu zidana, s 4 sobami in kulinjama, gospodarsko poslopje, velik vrt, studenec, se takoj proda za 3400 gld. 1500 gld. je posojilnice. Alojzij Majhenič, Novavaš pri Mariboru 169. 544 3-1

Hiša z gospodarskim poslopjem, tik okrajne ceste, blizu kolodvora, 3 sobe, v lepem kraju, prav v dobrem stanu. Lep sadonošnik, lep vrt, rodovitne njive, sladki travniki, precej gozda, za gostilno in trgovino prav sposobna, se takoj proda. Več pove Fink v Št. Ilju pošta Mislinje. 539 1-1

Lepo posestvo na prodaj. Podpisani proda izvanredno lepo, nezadolženo, 13 oralov obsegajoče posestvo ob okrajni cesti, 3 minute od farne cerkve, obstoječe iz travnikov, njiv prve vrste, sadenosnika, 3 do 5 let starega amerikanskega vinograda in viničarje po primerni ceni. — Friderik Zinsauer pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 546 1-1

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 kuhinje, velik vrt, gospodarsko poslopje, klet pod celim hramom, se po ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 188. 542 3-1

Odda se.

Stanovaje, obstoječe iz 2 sob, 1 kuhinje, 1 kleti in podstreja, se odda v Loki pri Zidanem mostu. — Andrej Jurčič. 538 1-1

Cerkvenik, ki ume vzdrževati snago v cerkvi, v redu imeti cerkveno perilo in mašno obleko, se takoj sprejme. Cerkv. predstojništvo sv. Mihaela pri Šoštanju. — Iv. Govedič, žup. 536 1-1

8 tesarjev potrebujem. Plača na dan 2 K 80 vin. do 8 K, takoj nastopiti. — Jožef Brumen, v Krizevcih, Hrvaško. 545 2-1

Dva učenca, ki imata veselje do kovačkega dela, ki sta zdrava in iz poštene hiše, sprejme v pouk na dogovorjeni čas Anton Tišler, kovački mojster, posestnik velike kovačije na težki vodi v Vitanju pri Konjicah, Štajersko. 532 2-1

Služba organista in cerkovnika se odda z 18. avg. na Vurbergu pri Ptaju. Plača je v denarju in v zbirci. Prošnjič naj bodo cecilijanci in lepega obnašanja. Cerkveno predstojništvo na Vurbergu pri Ptaju, dne 26. jul. 1904. 540 3-1

Proste službe.

Učenca, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme takoj trgovina z manufakturnim blagom Alojzij Gnišek, trgovec v Mariboru, grajski trg 2. 501 3

Učenca za trgovino z mešanim blagom in poljskimi pridelki sprejme takoj Jan. Lešnik, trgovec v Šmarji pri Jelšah. 502 3-3

Dva učenca, nadarjena, iz poštene hiše, sprejmeta se takoj v trgovino Andrej Golob, Koprivnica, Štajersko. 518 4-3

Stari cesti tombola v prid šolski mladini. Prijatelji šole, pridite!

V Laškem bo v nedeljo, dne 31. t. m. otvoritev gostilne pri § 11, last delniške pivovarne.

Zahvala.

Gasilno društvo v Dragotincih se prisrčno zahvaljuje neimenovanemu dobrotniku za poslanih 20 K.

Listnica uredn. Ljutomer: Brez podpisa — v koš! — G. I. G. v Donavici: Prosimo, poglejte današnji inserat iz Ljutomera! Zdravi! — Breg pri Ptaju: Kakor vidite, smo že od drugod dobili isto poročilo. Hvala! — Središče: Za to številko prepozno. Hvala!

Loterijske številke

Trst 23. julija: 82, 21, 41, 56, 37.

Linc 23. julija: 76, 52, 42, 2, 31.

Prodaja barv, lakov in firnisa
v Mariboru, Tegetthoffove ul. 33.

priporoča za poletje 1904 barve za beljenje, katerih ne obledi ne voda ne solnce, slikanje v vseh barvah, kakor tudi vsakovrstne zemeljske in kovinske barve, najfinje ribane oljnate barve, lake, firnise, emajl barve, Bernstein-oljnati lak za tla, olje za prah, olje za stroje, karbolinej, žgan smolo (ter), mavec, cement, apno, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete.

Prodam 2000 kom. starih vzorcev za slikanje sten (Wandpatronen), komad po 5 kr. 541 3-1

Franc Kolar,
slikarski in pleskarski mojster.

Izjava.

Iz mnogih strani došla so nama poročila, da se širijo govorice, da otori gospod Rudolf Pevec v Mozirju na najin način trgovino mešanega blaga na debelo in na drobno, in zopet, da se to podjetje kot od naju povzročeno tolmači.

Da ustreževa mnogim željam naših cenj. odjemalcev, primorana sva izjaviti, da je ta govorica popolnoma neresnična in da nisva v prav nikaki zvezi s to trgovino, ako se bo res otvorila.

Prosiva torej naše cenjene odjemalce dosihdobnega zaupanja in zagotavlja, da se bova vedno trudila glede kakovosti blaga, solidnosti in nizkih cen, njih zaupanje in zadovoljnosti doseči.

Št. Pavel pri Preboldu, 15. julija 1904.

507 1-1

Norb. Zanier & sin.

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam vsem prečast. gg. duhovnikom in cenj. naročnikom, da sem se preselil iz Stolne ulice v

Župnijske ulice št. 3 (Pfarrhofgasse 3)

in si uredil najpripravnejšo veliko delavnico, v kateri izdelujem od najpriprostejšega do najdragocenjšega predmeta, vse cerkvene priprave, kakor: monstrance, kelih, ciborije, lestence, svečnike, svetilnice, križe, kadilnice itd. — Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrjam v egnju.

Ob tej priliki se zahvaljujem prisrčno za toliko obilno naklonjenost od prečast. svojih gg. naročnikov, katero so mi izkazovali skozi 18 let na starem prostoru in se priporočam, da bi mi še dalje dobrohotno naklonjeni ostali. Zavezujem se, da bom vedno vsakemu vestno in pošteno postregel.

Z velespoštvanjem 515 3-2

Karel Tratnik,
izdelovatelj cerkvenega orodja in posode
v Mariboru (Pfarrhofgasse 3).

— Nasproti mestni hranilnici. —

Na leto se razpreda nad 10.000 kom.

**Zdravo in lepo živino imeti,
je bogastvo!**

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinozdravni, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.
Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu ozdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — **Prah za krave in govedo** storii isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — **Prah za svinje** je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočijo žreti, pri grizi itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — **Prah za perutino** se primeša h hrani za kokos, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-6 Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatle 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 škatle se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,
Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdo želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.
Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

A. J. RIHA

uradno konc. zavod za inštalacije vodovodov in cevi za plin, stavbeni, ornamentalni in galerijski klepar

Maribor, Koroške ulice št. 14.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih napeljav, kopališč, stranišč, ventilacij, sesalk, samosesalk in napeljav za acitelin. — Prevezem tudi vsa kleparska dela, pokrivanje z bakrom, cementom, pokrivanje stolpov, strelovode itd.

Vse poprave, inštalacije in napeljave se izvrše točno in po ceni. — — — Proračne in pojasnila vedno brezplačno. — — 500 5-3

Delavke in delavce

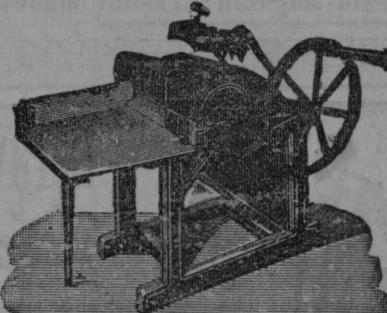
sprejme 493 3-3

tovarna Wesely & Comp. v Gotovljah.

Najboljše ~~~

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „MERKUR“

454 6 ~~~ P. Majdič — Celje

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, traverze, železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in sploh vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31

16 14

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinješega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonji!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi

ima svoj

občni zbor

dne 31. julija ob 4. uri popol. v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Predložitev društvenega stanja. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Slučajnosti.

533 1-1

oooooooo

Gradu podobno vilo

(Kaiserhof), ¾ ure od Celja, ob dveh okrajnih cestah, novozidana, 10 sob, dve kuhinji, gospodarsko poslopje, okoli 28 oralov najboljših njiv, (posobnih za hmelj), proda samo kupcem posestnika A. Vogrinec v Celju Lopata. Natančnejše pri posestnici. 512 8-2

oooooooo

Kdo hoče kupiti?

lepo posestvo

ob novi Šmartinski cesti v Gornjem Prebukovju pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Natančnejša pojasnila se izvedo pri dr. Urbanu Lemež, odvetniku v Slovenski Bistrici. 529 2-2

Kuverte

vsakojake vrste
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Vinogradski delovodja,

kateri bi bil zmožen sam večjo, novo nesajeno vinogradsko posestvo oskrbovati, se isče. Dotični mora biti oženjen ter slovenskega in nemškega jezika zmožen. Kateri na to službo reflektojejo, naj blagovolijo svoje lastne pisane ponudbe s spričevali pod: I 1000 poste restante Ivanjkovec pri Ormožu poslati in bodo potem natančnejše pogoje izvedeli. 524 3-2

Dražba posestva.

Dne 11. avg. t. l. ob 10. uri dopol. vršila se bo pri c. kr. okrajni sodniji v Kozjem dražba arondirane ob okrajni cesti ležeče kmetije Janeza in Antonije Supančič na Pokleku, občine Gorjane, obstoječe iz hiše št. 4, gospodar. poslopja, njiv, travnikov, vinogradov, pašnikov in hoste v skupnem površju 25 ha 28 a 26 m².

Sodno dognana cenilna vrednost vsega posestva znaša 12.061 K, najnižji ponudek 8.004 K, vadja položiti je 1200 K 61 v.

523 2-2

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mladeničem gibaju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpšljajo znamke.

~~~~~ Kdo vpšlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. ~~~~

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Trgovina obstoji že 36 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 **Maribor****Worsche**

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štov) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3 10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinje vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinje vrste v najnovnejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robovi za na glavo od gld. — 65, — 80, — 90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinje vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. — 90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

ZAHVALA.

Podpisani izreka v svojem imenu in v imenu vseh sorodnikov pokojnega gospoda

FRANC-a KOČEVAR-ja
posestnika in vinotržca v Mariboru,

tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so se udeležili sprevoda, osobito velečastiti duhovščini, slavn. občinskemu zastopu središkemu, ki se je polnoštevilno udeležil, zastopnikom slavn. veteranskega in gasilnega društva v Središču, dalje vsem znancem in prijateljem, ki so podpisanimu ali pa drugim sorodnikom povodom smrti nepozabnega brata izrazili ustmeno ali pismeno svoje sožalje.

Maribor, dne 20. julija 1904.

Ivan Kočevar,posestnik in dežel. poslanec
v Središču.

584 1-1

ANTON KIFMAN

največja štajerska zalogu ur iz najboljših izdelovalnic.

Glavna prodajalna:

Gosposka ulica št. 5.

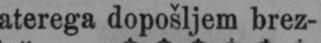
Filijalka:

Tegetthoffova ulica 27

O ostalih urah in zlatnini naj se zahteva

cenik,

katerega dopošljem brezplačno.

Srebrna remontna ura gld. 3.50
s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld. 5.50

2

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskevar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom,, kot priloge! —**Narav. francosko žganje**

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo pozivljajojoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, iščas, odrevnenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želenčicam, bolnim na želenčicam.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj.

V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster.

526 52—41